

Laat uw koninkrijk komen

Parochieel pastoraal beleidsplan

voor de nieuw te vormen parochie

Hoorn

Oosterblokker

Westerblokker

Westwoud

Zwaag

Pastoraal beleidsplan parochie te Hoorn e.o.

Inhoud:	Blz	Bijlagen
Begrippenlijst / Voorwoord / Algemene inleiding	2/3/4	
1. Visie en Missie: 1.1 visie 1.2 missie	5/6	1a en 1b
2. Geloofsgemeenschappen en naamgeving: 2.1 de parochie 2.2 de geloofsgemeenschappen 2.3 de kerkgebouwen	7	
3. Taakvelden:	8	
3.1. Opbouw	8	
3.1.1 gemeenschapsopbouw a. samen kerk beleven en samen kerk zijn b. vrijwilligers		
3.1.2 de parochieorganisatie a. doel b. de bestuurlijke organisatie c. vrijwilligers		2a 2b 2c
3.2. Dienen	11	3a en 3b
3.2.1 inleiding en definitie diaconie 3.2.2 algemene doelstellingen diaconie 3.2.3 beleidsuitgangspunten		
3.3. Leren	12	4
3.3.1 inleiding en definitie hoe krijgt dit in de regio gestalte? 3.3.2 doelstellingen 3.3.3 beleidsuitgangspunten		
3.4. Vieren	13	5
3.4.1 inleiding en definitie 3.4.2 doelstellingen 3.4.3 beleidsuitgangspunten		
4. Aanbevelingen:	15	
4.1 opbouw	15	
4.2 dienen	16	
4.3 leren	16	
4.4 vieren	17	
5. categoriaal pastoraat	19	
5.1 Het ouderenpastoraat	19	
5.2 Het ziekenapostolaat	20	
5.3 Het justitiepastoraat	20	
6. Slotwoord Samenstelling pastoraatgroep Bronnen: zie literatuurbijlage Bijlagen: in een apart document	21	6

Bij het schrijven van dit beleidsplan is ervan uitgegaan, dat de onderscheiden parochies hun zelfstandigheid hebben neergelegd en als geloofsgemeenschappen samen één parochie voor de hele regio vormen. Waar in de tekst dus over parochie wordt gesproken wordt de ene grote parochie bedoeld.

Begripsbepalingen:

Dit beleidsplan verstaat onder:

- parochie : de samenbundeling van de vijf lokale geloofsgemeenschappen in Hoorn, Oosterblokker, Westerblokker, Westwoud en Zwaag.
- parochiebestuur : voorzitter, vice-voorzitter, penningmeester, een vertegenwoordiger van elke geloofsgemeenschap.
(parochiecoördinator zit als adviseur in het parochiebestuur)
- geloofsgemeenschap : de huidige lokale parochie.
- raad: : elke geloofsgemeenschap heeft een raad die een adviserende rol heeft in het pastorale beleid van de eigen geloofsgemeenschap en verantwoordelijk is voor de uitvoering van de besluiten van het parochiebestuur.
- pastoresteam : een team bestaande uit de pastoor, de pastors/kapelaans, pastoraal werkende en de diaken.
- parochiecoördinator : stuurt de praktische uitvoering van de besluiten van het parochiebestuur aan, waarbij intensief contact wordt gehouden met het parochiebestuur, het pastoresteam, de raden en de vrijwilligers.
- pastoraatgroep : een groep bestaande uit het pastoresteam, de parochiecoördinator en vertegenwoordigers uit de geloofsgemeenschappen die een specifieke pastorale taak op zich hebben genomen al of niet met een zendingsopdracht.
- vrijwilligers : mensen in de geloofsgemeenschappen die zich inzetten voor één of meerdere parochieactiviteiten.
- taakvelden : de vier pijlers waarop een parochie is gebouwd: opbouw, dienen (diaconie), leren (catechese) en vieren (liturgie).

Voorwoord

Met dit document heeft de pastoraatgroep uitvoering gegeven aan de opdracht een beleidsplan te schrijven voor de nieuw te vormen parochie.

Een terugblik.

- *Voorjaar van 2010:*

De vijf besturen van de parochies Hoorn, Oosterblokker, Westerblokker, Westwoud en Zwaag, en het team van pastores van deze parochies hebben hun goedkeuring gegeven aan een toekomstvisie voor de gezamenlijke parochies. (zie bijlage 1a)

Deze toekomstvisie is ontstaan uit gesprekken van sleutelfiguren met verschillende groepen in de parochies en uitgewerkt door de werkgroep Visie.

- *Mei/juni 2010:*

Tijdens een terugkomavond hebben deze sleutelfiguren zich in vier groepen gebogen over de vier taakvelden. Uit het verzamelde materiaal heeft de Werkgroep Visie aanbevelingen voor het regio-overleg en de parochiebesturen opgesteld per taakveld. (Zie bijlage1b).

Kort samengevat bestaan deze aanbevelingen uit:

- *het formeren van vier regionale werkgroepen, waarbij de parochiebesturen gevraagd worden personen uit hun parochie te vragen daarin zitting te nemen.*
- *een taakomschrijving van deze regionale werkgroepen voor het komende seizoen 2010/2011.*

- *Najaar 2010:*

Niemand heeft zich aangemeld om zitting te nemen in een regionale werkgroep. Zodoende is niet verder gewerkt aan de taakomschrijving. Wel zijn in het seizoen 2010/2011 enkele activiteiten ontplooid die te maken hebben met onderdelen van de taakomschrijving. Zoals een regionale nieuwjaarsviering, vormselviering, communicantendag, voorbereidingen van sacramentencatechese en diaconie. In november 2010 is de werkgroep Visie gestopt. De volgende stap is bij het regio-overleg komen te liggen.

- *Februari 2011:*

De pastoraatgroep Zwaag/Hoorn heeft vanuit het regio-overleg de opdracht gekregen een algemeen pastoraal beleidsplan op te stellen.

Van meet af aan is voldaan aan de opdracht te werken vanuit één parochie met verschillende geloofsgemeenschappen. Dit document staat aan de basis van deze parochie.

Wij hebben ons in visie en uitgangspunten laten leiden door eerdere documenten. U vindt deze in de bijlagen terug.

Als vervolg wordt in werkplannen per taakveld aangegeven wat er werkelijk op de werkvloer te gebeuren staat, waarbij dit beleidsplan als leidraad dient.

Wij verwachten u hiermee een werkzaam document aan te bieden.

De pastoraatgroep.

December 2011

Algemene inleiding

Dit beleidsplan heeft als titel meegekregen **“Laat uw koninkrijk komen”**. (Mt. 6,10)¹²

Wat is dat koninkrijk van God, toen en nu?

Toen vertelde Jezus dat het koninkrijk van God niet ver gezocht moest worden, maar dat het bij onszelf begint. Dat wij zelf kunnen werken aan **liefde, vrede, welzijn en rechtvaardigheid**. In zijn parabels en andere verhalen liet hij dat blijken. Hij leefde het voor in zijn doen en laten. De mensen werden daardoor geraakt. Jezus trok zich regelmatig terug om te bidden tot zijn Vader. Hij kreeg veel volgelingen, maar hij werd ook tegen gewerkt. De schriftgeleerden en farizeeën uit die tijd zagen hem duidelijk niet zitten, mede doordat hij leefde volgens de geest van de wet en niet volgens de letter van de wet. De machthebbers van toen namen hem gevangen en lieten hem zelfs ter dood brengen aan het kruis. Daarmee begon het verhaal pas echt goed. Door zijn manier van leven op aarde, door zijn opstanding en hemelvaart beseften velen dat hij het goede op de wereld was komen brengen, maar dat door allerlei wereldse zaken vele mensen daar niet mee bezig waren. De mensen werden door hem wakker geschud om op de plek waar ze wonen en leven aan dat koninkrijk te werken. Zijn blijde boodschap wordt door zijn volgelingen doorverteld tot op de dag van vandaag.

Nu gaat het nog steeds om dat rijk dat in en met de mensen zelf begint. Dat zien we in allerlei vormen om ons heen. Ook in onze parochie zien we mensen die hartstochtelijk en heel overtuigd werken aan **liefde, vrede, welzijn en rechtvaardigheid** in deze wereld. We verrichten mantelzorg. We tonen ons meelevend als iemand een ongeluk overkomt. We tonen onze verontwaardiging als iemand verkeerd wordt behandeld. We voelen ons betrokken als we geven voor een goed doel of als we bezig zijn met vrijwilligerswerk. Onze zonen en dochters stellen hun leven in de waagschaal als ergens in de wereld de vrede gevaar loopt. Vele mensen zijn bereid anderen belangeloos te helpen.

In al het goede wat we tegenkomen ervaren we al duidelijk de aanwezigheid van God en zijn koninkrijk. Dat het nog lang niet af is en dat wij als mensen daaraan mogen werken om het steeds verder te ontwikkelen is de boodschap van Jezus van Nazareth. In navolging van Jezus bouwen we als geloofsgemeenschappen daaraan verder.

In de volgende hoofdstukken laat dit beleidsplan zien hoe we als geloofsgemeenschappen in de te vormen parochie de komende jaren met elkaar concreet kunnen werken aan **“Laat uw Koninkrijk komen”**.

¹ De verantwoording van de tekstkeuze hangt direct samen met de visie van Mattheus, dat in Jezus Gods Rijk daadwerkelijk tegenwoordig is.

² Taal is een levend geheel. Het verschuift voortdurend in betekenis. De aangehaalde passage Mt. 6,10 is in de loop der eeuwen op meerdere wijzen vertaald, variërend van “uw Rijk kome”, “Uw koninkrijk kome” tot het meer eigentijdse “Laat uw koninkrijk komen” Deze laatste wijze van vertalen sluit het beste aan bij het hedendaagse taalgevoel en wordt in de meest recente officiële Bijbelvertaling zo vertaald.

1. Visie en Missie

Jezus van Nazareth heeft van God uit aan de mensen laten zien dat het koninkrijk van God op aarde aanwezig is, vooral als wij mensen blijven werken aan liefde, vrede, welzijn en rechtvaardigheid. Het is de taak van onze kerk als gemeenschap van gelovigen om binnen de wereldse beslommingen van alle dag hieraan vorm te blijven geven.

1.1. Visie

Binnen de plaatselijke situatie zoeken de geloofsgemeenschappen van Hoorn, Oosterblokker, Westerblokker, Westwoud en Zwaag, verenigd in één parochie, naar wegen van lokale invulling. Daarbij weten zij zich verbonden met het bisdom Haarlem-Amsterdam en staan zij binnen de levende traditie van de Rooms Katholieke Kerk.

Rekening houdend met:

- het bisdomdocument “Nieuwe tijden, nieuwe wegen” (over de opbouw van de missionaire kerk, juni 2006)
- de toekomstvisie van de parochies in de regio Hoorn (voorjaar 2010, zie bijlage 1a)
- de aanbevelingen voor de vier taakvelden: opbouw, dienen, leren, vieren (juni 2010, zie bijlage 1b)

leggen we onze **beleidsvisie** neer, daarbij overwegend dat

- de vormgeving van één parochie realistisch en haalbaar is.
- er in toenemende mate sprake is van afnemende aantallen actief betrokken parochianen.
- kerkgebouwen, liturgie en de andere activiteiten binnen de taakvelden in kosten beheersbaar blijven.
- de organisatie in verhouding dient te staan tot het aantal daadwerkelijk betrokken werkzame vrijwilligers.
- pastorale zorg door de bedienaren van het ambt uitvoerbaar blijft.

Alleen in vormen van samenwerking kan een krimpende kerk adequaat dienstbaar zijn.

De mogelijkheden tot samenwerking zijn gelegen in de samenbundeling van de plaatselijke geloofsgemeenschappen tot één parochie.

We zijn van mening dat de meerwaarde van de samengebundelde krachten uit de verschillende geloofsgemeenschappen binnen één grote parochie meer effect zal sorteren, dan dat iedere geloofsgemeenschap afzonderlijk als parochie zou blijven bestaan.

De vier grote taakvelden opbouw, dienen, leren en vieren die een onverbreekelijk geheel met elkaar vormen, kunnen zo voor elke geloofsgemeenschap nog meer vorm en inhoud krijgen. Dit beleidsplan geeft daarvoor de kaders in eigentijdse woorden.

1.2. Missie in de samenleving; aanwezigheid en uitstraling

De te vormen parochie:

- treedt naar buiten met activiteiten die uitnodigend zijn, zodat vele mensen op hun eigen wijze kunnen kennis maken met Christus en Zijn Kerk.
- is zichtbaar en herkenbaar als katholieke kerk. Ze laat zien hoe je als christengemeenschappen met elkaar omgaat. Hoe je gelovig voorleeft zoals Jezus ons heeft voorgedaan.
- werkt aan een beter imago en beeld van de Kerk en de parochie waarbij openheid, gastvrijheid en uitstraling belangrijk zijn en waardoor iedereen zich welkom voelt.

2. Geloofsgemeenschappen en naamgeving

Bij de naamgeving onderscheiden we drie elementen:

2.1. De parochie

In de naamgeving moet de visie en missie van de te vormen parochie herkenbaar zijn als gemeenschap van geloofsgemeenschappen, waar het kerkelijk leven in opbouw, dienen, leren en vieren uitgevoerd wordt. Geef de parochie een nieuwe naam, die niet gekoppeld is aan de naam van één van de opengebleven kerkgebouwen.

2.2. De geloofsgemeenschappen

Overall waar mensen zich verzamelen rondom aspecten van geloven is sprake van geloofsgemeenschap. De geloofsgemeenschappen binnen de parochie worden genoemd met de plaats/wijk waarin de geloofsgemeenschap is gevestigd.

Zo onderscheiden we de geloofsgemeenschappen van:

- Hoorn,
- Risdam,
- Oosterblokker,
- Westerblokker,
- Westwoud,
- Zwaag.

2.3. De kerkgebouwen

De kerkgebouwen, die open blijven en geduid kunnen worden als locaties van opbouw, dienen, leren en vieren behouden hun naam. Deze gebouwen zijn als zodanig gewijd. Deze kerken zijn (tot nu toe):

- Hoorn Cyriacus en Franciscus
- Oosterblokker O.L.Vrouw visitatie
- Westerblokker H. Michael
- Westwoud H. Martinus
- Zwaag H. Martinus
- (Zwaag Lourdeskapel)

(Opm. De kapel is gebouwd en bedoeld als devotieruimte. Pas later zijn we er ook gaan vieren. Of de ruimte tot vieren gewijd is, is de vraag.)

3. De vier taakvelden

De vier taakvelden zijn opbouw, diaconie (dienen), catechese (leren) en liturgie (vieren). Deze taakvelden voeden en bevragen elkaar. De taakvelden worden gezien als ineengrijpende sectoren van één geheel.

3.1.

Opbouw

In navolging van Jezus bouwen wij mee aan Gods Rijk in onze geloofsgemeenschappen binnen de parochie en de wereld om ons heen.

Bij kerkopbouw onderscheiden we twee belangrijke pijlers:

- gemeenschapsopbouw en
- parochieorganisatie

3.1.1. gemeenschapsopbouw

a. Samen kerk beleven en samen kerk zijn

Bij gemeenschapsopbouw is samen doen, samen verantwoordelijk voelen voor de kerk de basis van de opbouw. En dat houdt niet op bij het laten plaatsvinden van een viering op zondag. Het gaat hier meer om de mensen, die onderweg zijn in hun geloofsbeleving, dan over de organisatie van de kerk.

Samen kerk beleven, samen kerk zijn. Wat verstaan we daaronder? Hoe maken we dit zichtbaar?

We beleven samen kerk, ons geloof, o.a. door zondag als gemeenschap de viering bij te wonen en de eucharistie te delen. Muziek en zang spelen tijdens vieringen vaak een belangrijke rol. Maar dat niet alleen, ook het samen daar aan werken geeft voldoening en nieuwe energie. Uitwisseling van koren werkt inspirerend en versterkt onderlinge contacten. Bij oecumenische vieringen en activiteiten worden ontmoeting en uitwisseling bewerkstelligd.

Mensen willen gastvrijheid ervaren. Ook mensen die niet gelovig zijn kunnen en willen zich inzetten voor parochieactiviteiten omdat zij de gemeenschap belangrijk vinden. Het sociale aspect van elkaar ontmoeten is daarbij voor hen van groot belang.

Ontmoeting is het kernwoord in gemeenschapsvorming. Bijv. koffie drinken na afloop van een viering wordt hogelijk gewaardeerd. Maar ook het bezoeken van eenzaam of zieke parochianen en het sturen van een kaartje bij ziek en zeer, verjaardag en jubileum.

Door betrokkenheid op elkaar, saamhorigheid, samen het geloof uitdragend, elkaar te inspireren en bevestigen, te bemoedigen en te vertrouwen maken we samen kerk zijn zichtbaar.

De gemeenschap inspireert en geeft voeding om vanuit onze geloofsbeleving actief in de wereld te staan.

b. Vrijwilligers

Een organisatie kan niet zonder vrijwilligers.

Zij voeren een groot aantal taken uit, zichtbaar en onzichtbaar. Ook de parochie kan niet zonder deze vrijwilligers. Zij houden de parochie levend en draaiend. Zij zijn van vitaal belang voor de gemeenschapsofbouw van de parochie.

Tot de werkzaamheden van de parochie behoort het erkennen van de vele taken die door vrijwilligers worden uitgevoerd. Dat zichtbaar maken voor de vrijwilligers en voor de parochiegemeenschap geeft hen een gevoel van waardering en betrokkenheid.

3.1.2 de parochieorganisatie

a. Doel

Bij kerkopbouw gaat het voornamelijk over organisatievormen, die nodig zijn om de parochie als geheel goed te laten functioneren. Om een vitale geloofsgemeenschap te zijn in een krimpende kerk is verbondenheid met de andere geloofsgemeenschappen nodig middels structuur, informatie en communicatie.

Twee aandachtspunten zijn hierbij van belang:

- De parochie als gemeenschap van geloofsgemeenschappen staat voor de taak om te bouwen aan een nieuwe overkoepelende parochieorganisatie.
De onderlinge verhouding tussen de parochie en de geloofsgemeenschappen is, dat de parochie zich ontwikkelt tot een ondersteunend en facilitair geheel (denk aan een parochiecentrum). Dit ter bevordering van wat in de praktijk van de geloofsgemeenschappen gebeurt.
- De parochie wordt opgebouwd uit vijf gelijkwaardige lokale geloofsgemeenschappen. De lokale geloofsgemeenschappen staan in de leefwereld van nu en hebben elk een specifieke lokale organisatie die bij die geloofsgemeenschap hoort.
Van belang is dat elke plek van geloven en ontmoeten moet vaststellen wat eigen sterkte en zwakte is. Uitgangspunt is dat opbouw dient plaats te vinden vanuit sterkte en eigen kracht van de verschillende geloofsgemeenschappen en dat we elkaar ondersteunen in zwakke punten.

De kerkopbouw omvat alles wat direct te maken heeft met de organisatorische kant van de parochie, zoals:

- bestuurlijke structuur	- kerkwerkers
- administratieve werkzaamheden	- werkschema's en roosters
- parochieblad	- vrijwilligers
- gebruik van ITC	- zie verder (<u>bijlage 2a</u>)
- organisatie van cursussen	<u>parochieactiviteiten</u>

Omslag van denken en werken vraagt een goede procesmatige begeleiding.

b. Bestuurlijke organisatie

In een organisatie van een parochie onderscheiden we de volgende elementen:

- De pastoor is eindverantwoordelijk voor zowel alle bestuurstaken als voor de vier taakvelden binnen de parochie.
- De parochie heeft een parochiebestuur waarvan de taken en verantwoordelijkheden zijn beschreven in de kerkelijke codex. (zie bijlage 2b: algemeen reglement voor het bestuur van een parochie van de R. K. Kerk in Nederland.) Het parochiebestuur neemt besluiten aangaande de gehele parochie en in voorkomende gevallen voor een van de individuele gemeenschappen. Bij voorkeur is elke geloofsgemeenschap vertegenwoordigd in het parochiebestuur.
- Elke geloofsgemeenschap heeft een eigen raad. Deze raad is ondergeschikt aan het parochiebestuur en is verantwoordelijk voor de uitvoering van de besluiten van het parochiebestuur. De raad heeft een adviserende rol in het pastoraal beleid betreffende de eigen geloofsgemeenschap. De geloofsgemeenschap heeft recht op een zetel in het parochiebestuur.
- De parochiecoördinator stuurt de praktische uitvoering van besluiten aan. Daartoe moeten intensieve contacten worden onderhouden met de pastores, het parochiebestuur, de raden en de vrijwilligers in de parochie. Onder eindverantwoordelijkheid van de pastoor kan de parochiecoördinator worden belast met aanvullende taken in de pastorale zorg.
- Het pastoresteam wordt geleid door de pastoor en wordt ondersteund door de pastoraatgroep. De parochiecoördinator is lid van de pastoraatgroep en het pastoresteam. Binnen dit verband worden pastorale taken toebedeeld met in achtname van specifieke zendingsopdrachten en benoemingsbesluiten van de bisschop.

c. Vrijwilligers

De parochie biedt tevens een platform voor bezinning, inspiratie, ontmoeting en toerusting voor de vrijwilligers.

In alle 4 taakvelden zijn vrijwilligers actief. Op het gebied van opbouw en diaconie kennen we o.a. de huisbezoekgroepen, de avondwake- en uitvaartgroep, maar ook de koffieploeg. In de catechese worden o.a. de kindernevendienst, de voorbereiding op vormsel en eerste communie en de huwelijksvoorbereiding voor een groot deel door vrijwilligers gedaan. In de liturgie kennen we bijv. de DOP-vieringen en de gezinsvieringen die mede door vrijwilligers worden ingevuld. Ook de verschillende koren bestaan bijna allemaal uit vrijwilligers. Nog veel meer groepen vrijwilligers zijn er op te noemen.

Het streven is een zo groot mogelijk kader aan vrijwilligers per taakveld op te bouwen en/of in stand te houden. Werving en rekrutering gebeurt zoveel binnen de eigen taakvelden als kerkopbouw, diaconie, catechese en liturgie. Randvoorwaarden m.b.t. kwaliteit en scholing moeten worden opgesteld of aangepast aan de nieuwe situatie. Er is een vrijwilligersnota geschreven in maart 2010. Hierin staat o.a. omschreven wat de rechten en plichten van de vrijwilliger zijn, hoe scholing is geregeld als ook de verzekering en wat te doen bij eventuele geschillen. (zie bijlage 2c: Vrijwilligersnota R.K. Parochie Hoorn)

Beleid dient te worden ontwikkeld m.b.t. de stoppende en vertrekkende vrijwilliger.

3.2

⇒ Dienen

3.2.1 Inleiding en definitie

In Matheus 22, 36-40 verwoordt Jezus kernachtig de gewenste relatie tussen God en mens, en mensen onderling: “u zult de heer uw God liefhebben met heel uw hart, met heel uw ziel en met heel uw verstand. Dat is het grootste en eerste gebod. Het tweede is daaraan gelijk: u zult uw naaste liefhebben als uzelf.

In Matheus 25, 31-46 wordt ondubbelzinnig duidelijk hoe zich dit vertaalt naar ons als gelovige/geloofsgemeenschap/parochie: omzien naar de zwakkeren in de samenleving. En zodoende het Koninkrijk van God zichtbaar te maken.

Wat verstaan we onder Diaconie?

Onder diaconie verstaan we: allerlei manieren waarop groepen christenen (waaronder parochies) zich solidariseren met alle mensen in nood (zowel dichtbij als ver weg), of werken aan het oplossen van maatschappelijke, materiële en geestelijke problemen.

Het gaat dus niet om: het geven van geld als enige manier van helpen, goedwillende bedeling en alleen hulp aan individuen. Het gaat ook om veelsoortige manieren van hulp; om solidariteit en gelijkwaardigheid tussen helper en geholpene; om naast hulp aan individuen en groepen, mee werken aan het wegnemen van de oorzaken van een nood. Ook dit laatste is diaconie: meewerken aan een structurele oplossing van een nood.

Huidige situatie: (zie bijlage 3a en 3b Overzichten van de diaconale en MOV activiteiten)

3.2.2 Algemene doelstellingen Diaconie.

Wij willen een parochie zijn met een vitaal kloppend, diaconaal hart. Dat willen we in al onze geloofsgemeenschappen bereiken d.m.v. bewustwording, actief aanwezig te zijn daar waar hulp aan de zwakkeren in de samenleving gevraagd wordt, en toerusting en ondersteuning van de betrokken pastores en vrijwilligers.

3.2.3 Beleidsuitgangspunten

- Diaconie is herkenbaar aanwezig in alle activiteiten van de parochie
- De sociale kaart van de parochie maakt de noden in onze regio zichtbaar, nodigt uit tot actie en is een stimulans voor het diaconale bewustzijn van de parochie.
- De parochie en/of groepen binnen de parochie/geloofsgemeenschappen zijn actief betrokken bij diaconale projecten. Bij voorkeur i.s.m andere kerken en/of niet-kerkelijke groepen/organisaties.
- De parochie is vertegenwoordigd in of onderhoudt intensieve contacten met gemeente en/of gemeentelijke adviesgroepen op het gebied van sociale zorg en maatschappelijk werk, plaatselijke dan wel regionale diaconale en zorginstellingen.
- De parochie heeft een overkoepelende PCI en MOV groep, met vertakkingen in de plaatselijke geloofsgemeenschappen, die nauw met elkaar samenwerken. De MOV groep richt zich vooral op de “noden ver weg”. *(deze vormen moeten verder worden uitgewerkt door overleg van betrokkenen).*

3.3

→ Leren

3.3.1 Inleiding en definitie

Catechese is een voedingsbron van de geloofsbeleving van de mensen. Het huidige aanbod van geloofsvorming in de plaatselijke geloofsgemeenschappen wordt voortgezet. Daarnaast wordt gewerkt aan het verdiepen en verbreden van de geloofskennis van verschillende doelgroepen.

Definitie

De lerende taak is een wezenlijke pijler binnen het pastoraat. Het uitdragen en verspreiden van het Evangelie is een van de basisbeginselen.

Catechese is geloofsverkondiging en geloofsverdieping. Dit vindt plaats tijdens de liturgie, in de voorbereidingsgroepen van de sacramentencatechese en thematische bijeenkomsten.

Voor het geloven is het belangrijk dat men in gesprek gaat met elkaar. Eigen levens- en geloofservaringen kunnen als uitgangspunt dienen voor een wezenlijke communicatie. Zo leren mensen van elkaar en leren ze hun levensverhaal verbinden met dat van de verhalen uit de H. Schrift.

Huidige situatie en gewenste situatie

(zie bijlage 4 Overzicht catechese in de regio “Nu en toekomst”)

3.3.2 Doelstellingen

- Jezus van Nazareth, komende van God uit, leren kennen; Zijn boodschap en de betekenis van Zijn boodschap voor ons.
- De christelijke levensbeschouwing in het Nieuwe Testament en de christelijke geschiedenis door de eeuwen heen leren kennen.
- De boodschap van Jezus in gesprek met elkaar brengen en van elkaar kunnen leren via elkaars levens- en geloofservaring.
- Het leven vieren in de sacramenten
- **Jongeren** via hun eigen weg een plek laten vinden in onze geloofsgemeenschappen

3.3.3 Beleidsuitgangspunten

- We richten ons op jong en oud, dus alle leeftijden
- Bij sacramentencatechese maken we zoveel mogelijk gebruik van al bestaande projecten en materialen uit de plaatselijke geloofsgemeenschappen. Sommige catechese projecten zijn al regionaal en worden, indien nodig, aangepast voortgezet. Bij andere projecten zal onderzocht worden of ze plaatselijk aangestuurd blijven of een meer regionale aansturing krijgen.
- We gaan ons inzetten om de relatie parochie-gezin-school verder te versterken.
- We gaan bij de **jongeren** uit van drie leeftijdscategoriën:
 - ~ Kinderen van 8 tot 11 jaar,
 - ~ Tieners 12 - 15 jaar,
 - ~ Jongeren 16 – 21 jaar

3.4

3.4.1 Inleiding en definitie

Vieren van de eucharistie is het hart van de parochie. Naast deze eucharistievieringen heeft de kerk altijd andere vormen van liturgie gekend zoals lof, processie, veertigurengebed, novenen, etc. Eigentijdse wijzen van vieren naast de eucharistie binnen de plaatselijke geloofsgemeenschappen zijn mogelijk.

Definitie

Oorspronkelijk betekent het woord liturgie een dienst uit naam van / ten gunste van het volk. Het woord liturgie wordt in het Nieuwe Testament niet alleen gebruikt om de viering van de goddelijke eredienst aan te duiden. Men duidt er ook de verkondiging van het evangelie en de daadwerkelijke naastenliefde mee aan. In al deze omstandigheden gaat het om een dienst aan God en de mensen. Zo mogen wij liturgisch getuigen van zijn Koninkrijk.

Hoe krijgt dit in onze regioparochie gestalte?

- Er worden verschillende vormen van erediensten aangeboden. Wij denken aan eucharistievieringen, woord- en gebedsdiensten, woord- en communievieringen en andere bezinnende bijeenkomsten.
- Bij vaststaande catechetische momenten zoals doop, eerste heilige communie en vormsel, willen wij op een hedendaagse manier het sacrament toedienen.
- Bij diverse levensmomenten van mensen willen wij op een eigentijdse wijze vanuit de traditie vorm geven aan datgene wat men wil vieren.
- Liturgie is een bindende factor van iedere geloofsgemeenschap, waar iedere mens door geïnspireerd kan worden.

Huidige situatie en gewenste situatie

(zie bijlage 5. Overzicht vieren in de regio "Nu en toekomst")

3.4.2 Doelstelling

Voor de geloofsgemeenschappen binnen de parochie is naast het delen met elkaar en het leren van elkaar, van groot belang elkaar te ondersteunen, te bemoedigen en uit te nodigen. Streven is gezamenlijk vieren rond bijzondere thema's of bij bijzondere gelegenheden zoals Nieuwjaar, Vormsel o.i.d..

3.4.3 Beleidsuitgangspunten

- We gaan uit van meerdere vieringenplekken in de parochie. Op twee vieringplekken zal ieder weekend een viering worden gehouden, verzorgd door het pastoresteam. Een vieringenplek, te weten, Westwoud, zal een keer in de veertien dagen een viering hebben verzorgd door een pastor.
- Daar waar de priesters voorgaan in het weekend zal eucharistie gevierd worden. Hierbij wordt rekening gehouden met de traditie waarin wij staan. We staan open voor hedendaagse vormen van vieren verzorgd door vrijwilligers, zoals DOP-vieringen.
- Het verzorgen van uitvaartvieringen kan ook door geschoolde vrijwilligers gebeuren en we proberen hiervoor meer mensen te interesseren.

4. Aanbevelingen

Opbouw, dienen, leren en vieren zijn de hoofdtaakvelden zoals beschreven in hoofdstuk 3.

Een belangrijke aanbeveling hierbij is dat voor elk taakveld een werkplan wordt ontwikkeld, ten uitvoer gebracht en periodiek kritisch geëvalueerd.

Bij het opstellen van de aanbevelingen van ieder taakveld is rekening gehouden met:

- a De toekomstvisie van de parochies in de regio Hoorn (voorjaar 2010): zie bijlage 1a
- b De aanbevelingen voor de vier taakvelden (juni 2010): zie bijlage 1b
- c De beleidsuitgangspunten die in hoofdstuk 3 per taakveld zijn weergegeven.
- d De verschillende overzichten van de taakvelden (nu en toekomst): zie bijlage 2 t/m 5

4.1. Opbouw

1. Bestuurlijke opbouw

Bouwen aan één parochie met meerdere geloofsgemeenschappen.

De geloofsgemeenschappen worden in de uitvoering aangestuurd door raden.

Elke raad heeft een afgevaardigde in het overkoepelende parochiebestuur.

Het parochiebestuur is onafhankelijk t.o.v. de geloofsgemeenschappen.

2. Vrijwilligers

De parochie draait voornamelijk op een heel leger aan vrijwilligers. Zij dienen erkenning te krijgen in hun vitale betekenis voor de kerk. Deze vrijwilligers verdienen optimale aandacht wat betreft werving, scholing, begeleiding en waardering. Ook afscheid en vertrek vraagt om herkenbare passende waardering.

3. De lokale organisatie

De lokale organisaties stemmen hun activiteiten op elkaar af. Sterkte en zwakte worden bepaald. Hoe men complementair aan elkaar kan zijn wordt georganiseerd vanuit het totaal.

4. Gemeenschapsvorming

Kerk is plek van ontmoeting met Hem en met elkaar. Door betrokkenheid op elkaar, saamhorigheid, samen het geloof uitdragend, elkaar te inspireren en bevestigen, te bemoedigen en te vertrouwen maken we samen kerk zijn zichtbaar in de geloofsgemeenschappen van de parochie.

4.2. Dienen

1. Inventariseer hoe diaconie zichtbaar kan worden in de drie overige taakvelden.
2. Publiceer regelmatig in het parochieblad en op de website inhoudelijke artikelen m.b.t. diaconale/MOV thema's en activiteiten.
3. Organiseer jaarlijks activiteiten rondom een diaconaal thema; bij voorkeur in aansluiting op het Diaconaal Weekend..
4. Bevorder een intensieve samenwerking tussen PCI en MOV-groep. Bij voorkeur zijn een of meer leden lid van beide groepen.
5. Bevorder de vorming van een MOV groep met vertakkingen in alle geloofsgemeenschappen.
6. De parochie kiest voor vijf jaar een speerpuntproject, bij voorkeur op basis van de sociale kaart en i.s.m. met andere kerken of organisaties.
7. De parochie zoekt actief naar vertegenwoordigers die namens haar contacten onderhouden met resp. gemeente en/of gemeentelijke adviesgroepen op het gebied van sociale zorg en maatschappelijk werk, plaatselijke dan wel regionale diaconale en zorginstellingen.

4.3. Leren

1. Algemeen:
We richten ons op jong en oud, dus alle leeftijden.
2. Catechese projecten:
 - Bij sacramentencatechese maken we zoveel mogelijk gebruik van bestaande projecten, waarvan sommige al regionaal worden uitgevoerd. Bij andere projecten zal onderzocht worden of ze plaatselijk aangestuurd blijven of een meer regionale aansturing krijgen.
 - Stimuleren van regionale voorbereidingen van Eerste Communie, Vormsel en Huwelijk
 - Stimuleren van regionale avonden voor ouders van Dopelingen, Eerste Communie en Vormsel
 - Opzetten van cursus: "Op Reis in het Land van Geloven"
3. Scholen:
Actief benaderen van basisscholen waarbij activiteiten rond geloofsopvoeding van kinderen worden georganiseerd en de relatie parochie-gezin-school verder wordt versterkt.

4. Thema-avonden:
Organiseren van gespreksavonden en themabijeenkomsten rond geloof en levensvragen.

5. Jongeren
 - We gaan bij de **jongeren** uit van drie leeftijdscategoriën:
~ Kinderen van 8 – 11 jaar, ~ Tieners 12 - 15 jaar, ~ Jongeren 16 – 21 jaar
 - Voor de 12/13-jarigen vervolgvonden organiseren (4 per jaar).
 - Daarna kunnen deze jongeren doorstromen naar de RKT-avonden. De (geloofs)inhoud van deze avonden vragen naar meer aansluiting bij de jongeren van deze tijd.
 - Meer jongeren bereiken via thema-avonden en vieringen met een eigentijds geluid, een aansprekende voorganger, actuele onderwerpen en meer variatie.
 - Regionale jongerenavonden organiseren.

6. Vrijwilligers:
Vrijwilligers benaderen voor uitbreiding van de werkgroep Doopsel, Eerste Communie, Vormsel en Huwelijk. Oude jongeren / jonge ouderen benaderen voor uitbreiding van de begeleiding van jongeren. Vrijwilligers hebben goede ondersteuning en adequate toerusting door scholing nodig.

7. Promotie:
Meer bekendheid maken, via verschillende flyers of folders, van
 - het doopsel met doopvoorbereiding,
 - de vervolgvonden voor de 12/13-jarigen en andere jongerenactiviteiten,
 - de huwelijksvoorbereiding,
 - de volwassen catechese.Regionale website opzetten, waarin de gezamenlijke catechese activiteiten worden weergegeven en gepromoot.

4.4. Vieren

1. Algemeen:
We richten ons op een bloeiende parochiegemeenschap die geregeld samenkomt om te vieren. Hierin is naast de eucharistieviering ruimte voor ander manieren van vieren.
2. Vieringen.
 - We gaan uit van meerdere vieringplekken in de regio. Op twee vieringplekken zal ieder weekend een viering worden gehouden, verzorgd door het pastoresteam.
 - Daar waar de priesters voorgaan in het weekend zal er eucharistie gevierd worden. Hierbij wordt rekening gehouden met de traditie waarin wij staan. We staan open voor hedendaagse vormen van vieren verzorgd door vrijwilligers, zoals DOP-vieringen.
 - Het verzorgen van uitvaartvieringen kan ook door geschoolde vrijwilligers gebeuren. We proberen hiervoor meer mensen te interesseren.

3. Kinderen en vieren
 - Het rooster van gezinsvieringen meer in de parochie afstemmen. Uitbouwen van de samenwerking met de diverse werkgroepen, zodat een betere verdeling ontstaat.
 - Mogelijkheden onderzoeken voor gezamenlijke voorbereiding van kindernevendiensten.

4. Diensten onder leiding van parochianen
 - Intensievere samenwerking tussen de diverse DOP-werkgroepen.

5. Uitgangspunten voor de liturgie:
 - De teksten uit de Schrift blijven hun belangrijke rol behouden bij het samenkomen van gelovige mensen, en zijn uitgangspunt.
 - Taak van de voorganger is deze teksten te vertalen naar deze tijd zodat ze richtinggevend en inspirerend zijn binnen het dagelijks leven.
 - Sacramenten en rituelen rond belangrijke gebeurtenissen hebben en behouden een prominente plaats binnen de geloofsgemeenschappen.
 - Er wordt ruimte gegeven aan stilte en bezinning.
 - Vanuit de pastoraatgroep wordt ondersteuning geboden aan de voorgangers, bezoldigd en onbezoldigd.
 - Meerdere keren per jaar wordt een regionale viering georganiseerd.
(zie de mogelijkheden in bijlage 1b)

5. Categoriaal pastoraat.

Naast het directe parochiële werk is er ook sprake van een pastoraal beleid t.a.v. bijzondere doelgroepen. Deze doelgroepen gezamenlijk worden in het algemeen aangeduid met categoriaal pastoraat.

Binnen de parochie wordt vorm gegeven aan:

- De ouderen thuis en/of in verzorgingscentra: Het ouderenpastoraat
- De ziekenhuizen: Het ziekenapostolaat
- De penitentiaire inrichtingen: Het justitiepastoraat

5.1 Het ouderenpastoraat.

Doelgroep van dit pastoraat is de ouder wordende mens bij gezond zijn, ziek zijn en levenseinde. Het is gericht op de zelfstandig wonende ouderen en de ouderen, die verblijven in woonzorgcentra en verpleegtehuizen. Het betreft een zeer uiteenlopende groep mensen in verschillende levensfasen met eigen beleving en eigen behoeften.

Deze pastorale zorg wordt expliciet verzorgd door een daartoe door de bisschop aangestelde pastor. Gesteld moet worden dat de vraag naar pastorale zorg groter is dan het aanbod aan menskracht kan zijn.

Binnen onze parochie zijn de volgende centra in beeld:

Avondlicht, Westerhaven, Liornehuis, Betsy Perk, De Perelaar, Sint Jozef en de verpleeghuizen Lindendael en Hoge Hop.

Met de groeiende vergrijzing neemt de vraag naar zorg alleen maar toe.

De vraag om zorg komt primair van de mensen zelf.

De pastor wordt naast eigen waarneming, vaak in kennis gesteld van gewenste zorg door de diverse zorgketens, familie, mantelzorg, thuiszorg, collega pastores en ieder ander, die zorg gewenst acht.

De zorg kan omschreven worden als mensen Gods nabijheid aanreiken op een wijze, die rekening houdt met de levensfase waarin men verkeert.

Concreet bestaat het werk uit:

- Het bezoeken van mensen thuis, in de zorgcentra en/of verpleegtehuizen.
- Voorganger zijn bij vieringen in kerk, tehuizen, uitvaarten zoals begrafenis en crematie.
- Mede verzorgen van het jaarlijkse ziekentriduüm.

Om e.e.a. goed te kunnen regelen is overleg nodig met diverse pastoraatgroepen, wijkcontactpersonen, pastores en predikanten, liturgische werkgroepen en de kerkvrijwilligers in de diverse tehuizen.

Bij de individuele begeleiding gaat het om persoonlijke begeleiding. Het gaat om zingevingvraagstukken, ziekenbegeleiding, communie brengen, stervensbegeleiding en kerkelijke uitvaart. Deze vormen van begeleiding vragen meer dan een eenmalig bezoek. Het gaat om meerdere contacten om de continuïteit van de begeleiding te waarborgen. Om reden van het vaak vertrouwelijke karakter van de begeleiding is het meeste werk niet aan anderen overdraagbaar.

5.2 Het ziekenapostolaat

De zorg voor zieken is een deel van de diaconale taak in de kerk.

Op deze plaats wordt het even genoemd, maar niet verder uitgewerkt.

Mogelijkheden daarbij zijn:

- Bezoekgroepen voor zieken en ouderen door parochianen bij mensen thuis en/of in het ziekenhuis, bejaardencentra e.d.
- Jaarlijks ziekenriduüm
- Vrijwilligerswerk in het hospice
- Stervensbegeleiding bij terminale patiënten
- Bespreken van levensvragen
- Sacramentele bediening zoals ziekencommunie, sacrament der zieken

In het ziekenhuis is een team voor geestelijke verzorging. Dit team is een samenwerkingsverband vanuit RK, PC en humanistisch verbond.

De mensen staan er vanuit hun eigen kerkelijke of humanistische instantie, maar zijn in dienst van het ziekenhuis.

5.3 Het justitiepastoraat

Dit pastoraat werkt volgens de richtlijnen van het centrum voor justitiepastoraat.

De protestantse en katholieke verzorgers zijn in dienst van justitie.

Het beleid is gericht op interdisciplinaire en oecumenische benadering.

Het gaat daarbij om resocialisatie van ex-gedetineerden en gedetineerden in de eindfase van hun detentie.

Reflectie op thema's als criminaliteit, kwaad, schuld, boete en vergeving.

Het verdient aanbeveling beleid te ontwikkelen m.b.t de rol van de parochie.

Vgl. Mt. 25,36.

6. Slotwoord

“**Laat uw koninkrijk komen**” is de boodschap van Jezus en zijn Vader. In dit document is in eigentijdse woorden een beleidsplan opgesteld voor het werken aan het Rijk van God.

In het eerste hoofdstuk heeft de pastoraatgroep de beleidsvisie geformuleerd: *De samenwerking tussen de plaatselijke geloofsgemeenschappen samenbundelen tot één parochie.* Dit sluit aan bij de toekomstvisie: Het goede en waardevolle van de huidige parochies verbreden en versterken door een intensievere samenwerking.

De missie van de parochie is vooral dat iedereen zich welkom voelt bij de verschillende manieren waarop de parochie naar buiten treedt. Zoals Jezus ons heeft voorgedaan.

De naamgeving van de parochie dient met de visie en missie overeen te komen.

In het derde hoofdstuk zijn over de taakvelden opbouw, dienen, leren en vieren essentiële punten beschreven, die in de bijlagen worden toegelicht met schema's over de huidige situaties en gewenste situaties in de parochie.

Vervolgens zijn in het vierde hoofdstuk aanbevelingen geformuleerd voor de vier taakvelden die als basis dienen voor het opstellen van werkplannen door de geloofsgemeenschappen.

Een belangrijke aanbeveling is dat voor elk taakveld in de parochie door een werkgroep een werkplan wordt ontwikkeld, ten uitvoer gebracht en geëvalueerd.

Aan bovenstaande werkzaamheden dient in het voorjaar van 2012 begonnen te worden.

Met dit pastoraal beleidsplan in de hand gaan we in navolging van Jezus verder werken in de verschillende geloofsgemeenschappen van de parochie en concreet gestalte geven aan “**Laat uw koninkrijk komen**”.

De pastoraatgroep.

Samenstelling pastoraatgroep van de parochie:

Pastoresteam:

Eugène Jongerden	pastoor
Pawel Banaszak	kapelaan
Antonio Tocco	kapelaan
Paul Nanninga	pastor (ouderenpastoraat)
René Visser	diaken
Piet Brans	Zwaag
Engelien Bults	Westerblokker
Coen van Hagen	Hoorn
Afra van Kleef	Zwaag
Karin van 't Klooster	parochiecoördinator

Bronnen: zie bijlage 6, literatuur